

NATO

Severoatlantická aliance

Ročník:	2.
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Tematický okruh:	Regionální geografie světa
Téma:	Politická mapa světa
Jméno autora:	Mgr. Tomáš Vacek
Vytvořeno dne:	24. dubna 2012
Metodický popis, (anotace):	Podpora hodiny Mezinárodní integrace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NATO 2002 summitu v Praze

vlajka

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:NATO_flag.svg

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:NATO-2002-Summit.jpg>

Základní informace

Originální název : North Atlantic Treaty Organization

Datum vzniku : 4. dubna 1949

Sídlo : Brusel

Počet členů: 28

Typ integrace : vojensko-politická

Členské státy

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Location_NATO_2009_blue.svg

Členské země

1949

Washingtonskou smlouvu podepsalo v dubnu 1949 dvanáct států:
USA, Kanada, Spojené království, Francie, Portugalsko, Belgie,
Lucembursko, Nizozemsko, Dánsko, Norsko, Itálie, Island

1952 – Řecko, Turecko

1955 – Německo

1982 – Španělsko

1999 – ČR, Maďarsko, Polsko

2004 – Litva, Lotyšsko, Estonsko, Rumunsko, Bulharsko, Slovinsko,
Slovensko

2009 – Chorvatsko, Albánie

Organizace byla založena 4. dubna 1949 podpisem tzv. Washingtonské smlouvy, která zakotvila vznik bezpečnostní organizace západních demokracií jako odpověď na poválečnou situaci v Evropě.

V roce 1966 byly řídicí orgány v souvislosti s vystoupením Francie z Vojenských struktur Aliance přemístěny z Paříže do Bruselu.

Základním posláním NATO je ochrana svobody a bezpečnosti všech jeho členů politickými i vojenskými prostředky v souladu se zásadami Charty OSN. Od samého počátku své existence pracuje Aliance pro vytvoření spravedlivého a trvalého mírového pořádku v Evropě, založeného na společných hodnotách demokracie, lidských práv a právního státu. Tento ústřední cíl Aliance znovu nabyl na významu po skončení studené války, neboť vyhlídka na jeho dosažení se poprvé v poválečných dějinách Evropy jeví reálnou.

„Smluvní strany se dohodly, že ozbrojený útok proti jedné nebo více z nich v Evropě nebo Severní Americe bude považován za útok proti všem, a proto odsouhlasily, že dojde-li k takovému ozbrojenému útoku, každá z nich uplatní právo na individuální nebo kolektivní obranu, uznané článkem 51 Charty Spojených národů, pomůže smluvní straně nebo stranám takto napadeným tím, že neprodleně podnikne sama a v souladu s ostatními stranami takovou akci, jakou bude považovat za nutnou, včetně použití ozbrojené síly, s cílem obnovit a udržet bezpečnost severoatlantické oblasti.“

Základní bezpečnostní úkoly

- Poskytuje nezbytný základ stabilního bezpečnostního prostředí v Evropě, spočívajícího na růstu demokratických institucí a závazku k mírovému řešení sporů. Usiluje vytvářet prostředí, v němž žádná země nebude s to zastrašovat nebo vydírat žádný jiný evropský stát s cílem vynutit si hegemonii hrozbou použití síly.
- V souladu s článkem 4 Severoatlantické smlouvy slouží jako transatlantické fórum pro spojenecké konzultace v jakýchkoli otázkách týkajících se životních zájmů jejích členů včetně tendencí, které by mohly ohrožovat jejich bezpečnost. Umožňuje koordinaci jejich snah v oblastech společného zájmu.
- Zajišťuje obranu proti všem formám agrese vůči území kteréhokoli členského státu NATO.
- Podporuje bezpečnost a stabilitu cestou rozvíjení trvalé aktivní spolupráce se všemi svými partnery prostřednictvím Partnerství pro mír a Euroatlantické rady partnerství, jakož i cestou konzultací, spolupráce a partnerství s Ruskem a Ukrajinou
- Formou aktivních informačních programů v Alianci a v partnerských státech, jakož i prostřednictvím iniciativ, jako je Středomořský dialog, přispívá k pochopení faktorů ovlivňujících mezinárodní bezpečnost a cílů spolupráce na tomto poli.

Hlavní orgány Severoatlantické aliance

Součástí civilní a vojenské struktury NATO je několik hlavních rozhodovacích orgánů, které jsou stěžejní platformou pro spolupráci a chod Severoatlantické aliance.

Severoatlantická rada (North Atlantic Council, NAC) je hlavním rozhodovacím orgánem NATO. Její rozhodnutí se vztahují ke všem aspektům činnosti organizace, návrhy jsou přijímány jednomyslným souhlasem. NAC sestává ze stálých zástupců (velvyslanců) všech členských zemí, schází se také na úrovni ministrů obrany, ministrů zahraničních věcí či hlav států a vlád zemí NATO.

Výbor pro obranné plánování (Defence Planning Committee, DPC) je hlavní rozhodovací orgán ve věcech týkajících se integrované vojenské struktury Aliance. DPC usměrňuje vojenské orgány NATO a v rámci své odpovědnosti má stejné funkce a stejnou pravomoc jako Severoatlantická rada v rámci její kompetence. Schází se na úrovni velvyslanců a ministrů obrany.

Skupina pro jaderné plánování (Nuclear Planning Group, NPG) je hlavní rozhodovací orgán v oblasti jaderné politiky NATO. Zabývá se širokým okruhem otázek jaderné politiky včetně otázek rozmístění, technického zabezpečení, bezpečnosti jaderných zbraní, ochrany před nimi a možnosti přežití jejich použití včetně otázek souvisejících se šířením jaderných zbraní. Schází se na úrovni velvyslanců a ministrů obrany.

Vojenský výbor NATO (Military Committee, MC) je nejvyšší vojenský orgán NATO pod zastřešující pravomocí NAC a DPC. Doporučuje politickým orgánům NATO opatření, která považuje za nezbytná pro společnou obranu. MC se schází na úrovni náčelníků štábů/obran a národních vojenských představitelů všech členských zemí.

Generální tajemník NATO (NATO Secretary General) je nejvyšší výkonný funkcionář NATO, který je jmenován členskými zeměmi za předsedu NAC, DPC, NPG a dalších fór NATO. GT NATO odpovídá za usměrňování a prosazování procesu konzultování a rozhodování v NATO. Předkládá věci k projednání a rozhodnutí a je oprávněn uplatnit své služby v případě sporů mezi členskými zeměmi. Současným GT NATO (od dubna 2009) je dánský politik Anders Fogh Rasmussen.

- **Intervence v Jugoslávii**

- 24. března 1999 NATO zahájilo leteckou **Operaci Allied Force** proti Svazové republice Jugoslávie s cílem zastavit vyhánění Albánců z Kosova srbsko armádou. Nálety trvaly 78 dnů do 10. června. Škoda byla odhadnuta na 30 miliard dolarů. Počet obětí se odhaduje na 1200 až 2500 mrtvých a asi 5000 zraněných. Poprvé byl sestřelen americký „neviditelný“ letoun F-117 (27. března, ve Sremu).
- 12. července 1999 vstoupili vojáci mírových sil KFOR do Kosova. Na základě *rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1244* mají dohlížet na bezpečnost a poskytovat podporu misi OSN v Kosovu. Mise se účastní také Armáda České republiky.

Zdroje informací

<http://cs.wikipedia.org/wiki/NATO>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Location_NATO_2009_blue.svg

<http://studena.valka.cz/nato.htm>

<http://www.celysvet.cz/nato.php>